

پیشگیری

هر روشی که از کودک در مقابل پوسیدگی دندان محافظت می‌کند، در برابر آبسه نیز مؤثر است. والدین علاوه بر تأکید به کودکان جهت نوشیدن آب فلوراید، مسواک زدن با خمیردندان حاوی فلوراید و استفاده از نخ دندان دو بار در روز، کارهای زیر را نیز می‌توانند انجام دهند:

محدود کردن مصرف شیرینی، مراجعه سالیانه به دندان پزشک

اقدامات درمانی و تشخیصی

ممکن است عکس دندان، آزمایشات خون و کنترل درجه حرارت انجام شود. درمان‌ها می‌تواند شامل حذف عامل عفونت از طریق برش و تخلیه آبسه، باز کردن دندان و خروج پالپ مرده دندان و شسته شوی کانال‌ها

نشانه‌های آبسه دندان

دندان درد که اغلب بطور ناگهانی یا در شب رخ می‌دهد، قرمزی، گرمی، مزه تلخی در دهان، درد هنگام جویدن غذا، حساس شدن دندان نسبت به سرما و گرما، ورم لثه که ممکن است شبیه به جوش به نظر برسد، ورم غدد گردن، ورم فک بالا یا پایین، تب و لرز یا احساس بی‌حالی در برخی موارد و در موارد شدید تورم روی صورت

مدیریت درد

توصیه می‌شود در صورت کمک به ترکیدن آبسه و تخلیه چرک در صورتیکه کودک قادر به نگهداری محلول نمکی در دهان خود است در ساعات بیداری هر دو ساعت یکباردهان خود را با محلول نمکی گرم شستشو دهد. گرم کردن صورت با کمپرس گرم در تسکین درد مؤثر است. این روش‌ها فقط برای محدود کردن عفونت و کاهش درد مفید است و هیچگاه عفونت دندان را درمان قطعی نمی‌کند، لذا باید هرچه سریعتر با مواجهه به دندانپزشک درمان لازم را انجام دهید.

آبسه دندانی

آبسه دندان هنگامی رخ می‌دهد که عصب، که آن را پالپ دندان نیز می‌نامند، دچار عفونت می‌شود. عفونت معمولاً در پی عدم درمان پوسیدگی دندان‌های شیری و دایمی و گسترش باکتری به درون دندان ایجاد می‌شود. اگر آبسه دندان درمان نشود، ممکن است منجر به عفونت باکتریایی خطرناک و شدیدی در سرتاسر بدن شود. این مشکل در کودکان نیز خطرناک است، زیرا سیستم ایمنی بدن آنها بطور کامل پیشرفت نکرده است باقی ماندن ریشه عفونی در کودکان، می‌تواند ساختار و رنگ مینای دندان‌های دایمی زیرین را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد.

عوامل ایجاد آبسه دندان

پوسیدگی دندان یکی از عوامل آبسه دندان در کودکان است. هنگامی که پوسیدگی تا اعماق مرکز دندان (پالپ) نفوذ می‌کند، باکتری می‌تواند منجر به عفونت بافت پالپ شده و پالپ از بین می‌رود. سپس این احتمال وجود دارد که عفونت از ریشه دندان به بافت‌های حمایت کننده در اطراف دندان منتشر شود و باعث التهاب و تجمع چرک شده و در نتیجه آبسه دندان ایجاد می‌شود. بیماری شدید لثه، شکستگی دندان، ساییدگی دندان و غیره نیز ممکن است منجر به ایجاد آبسه در دندان شود. گرچه این عوامل بیشتر در بزرگسالان رخ می‌دهد.

دانشگاه علوم پزشکی امیرالمؤمنین

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان سمنان

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی امیرالمؤمنین (ع)

واحد آموزش سلامت

آبسه دندان

ATF326/2/03.03

تأیید کننده: دکتر مائده امین بیدفتی

(دندانپزشک)

آدرس سایت بیمارستان:

<https://amirhos.semums.ac.ir>

مراقبت های پس از تخلیه آبسه دندان

- از مصرف غذاها و نوشیدنی های گرم، سرد،
ادویه دار که می تواند به لته در حال بهبودی آسیب
بزند سرد خودداری کنید

- اطراف ناحیه آسیب دیده را نخ دندان نکشید

- از یک مسواک بسیار نرم برای مسواک زدن
استفاده کنید.

منبع: اصول درمان و پیشگیری عفونت های دندانی،

کتاب جراحی دهان و فک و صورت پیترسون

تغذیه و رژیم غذایی

تغذیه عامل مهمی در ایجاد پوسیدگی دندان و به
دنبال آن آبسه دندانی است به طور کلی پوسیدگی
زایی مواد غذایی تحت تاثیر عوامل زیر قرار دارد:
شکل ماده غذایی: هر چه غذاهای شیرین راحت تر
از روی دندان پاک شوند پوسیدگی کمتری ایجاد
می شود

قوام ماده غذایی: هرچه قدرت چسبندگی ماده ای
بیشتر باشد (چیپس و شکلات) مدت طولانی تری
در تماس با دندان هاست پس میزان پوسیدگی
بیشتر است

دفعات مصرف ماده غذایی: اگر کودک هر روز در
ساعت معینی فقط یک عدد شکلات بخورد ضرر
کمتری به دندانهایش می رسد در مقایسه با اینکه
همان شکلات را در چند قسمت و چند وعده
مصرف کند.

